

Impactbeleggen: zo gaan financieel en duurzaam rendement hand in hand

Bij impactbeleggen draait het om intentionaliteit, meetbaarheid, het vermijden van negatieve neveneffecten en een marktconform rendement. Mies Ligtenberg en Ko van Nieuwenhuijzen vertellen hoe a.s.r. vermogensbeheer de vertaalslag maakt van thema's als biodiversiteit naar belegbare thema's met meetbare impact en waarom additionaliteit ook een belangrijk criterium is bij impactbeleggen.

Door Michiel Pekelharing

Wat verstaan jullie onder impactbeleggen, en hoe kaderen jullie dat binnen a.s.r.?

Mies Ligtenberg: 'Wij sluiten aan bij de definitie van het Global Impact Investing Network, oftewel impactbeleggen is beleggen met de intentie om positieve en meetbare effecten op mens, maatschappij en milieu te hebben. Bij a.s.r. richten we ons duurzaam beleggingsbeleid op drie pijlers. De eerste is 'reduce harm' en gaat over uitsluiting van schadelijke activiteiten. Daarnaast willen we met ons stemgedrag en via een dialoog met bedrijven verandering in gang zetten. Deze tweede pijler noemen we 'drive change'. De derde pijler heet 'create positive impact'. Dat is het domein van impact investing. Bij deze beleggingen werken we met criteria als intentionaliteit, meetbaarheid, het vermijden van negatieve neveneffecten en marktconform rendement.

Wat we daar steeds nadrukkelijker bij noemen is het concept additionaliteit, wat eigenlijk een verfijning is van intentionaliteit. Het gaat niet alleen om de intentie, maar om de specifieke bijdrage die wij als belegger leveren aan het realiseren van impact.

Additionaliteit betekent dat er door onze investering iets gebeurt wat anders niet had plaatsgevonden. Die bijdrage kan financieel zijn, bijvoorbeeld omdat wij bereid zijn meer risico te nemen, te investeren in onderbediende regio's of thema's, of kapitaal te verstrekken aan start-ups, maar het kan ook niet-financieel zijn, bijvoorbeeld door onze actieve betrokkenheid of engagement met bedrijven. Als er geen sprake is van additionaliteit vanuit de investeerder, lever je als het ware alleen kapitaal. Dit kan wel impactdoelstellingen ondersteunen. Daarom kunnen die beleggingen gezien worden als 'impact-aligned'. Je kunt onderscheid maken tussen 'impact generating'-investeringen en 'impact aligned'-investeringen. De eerste creëren daadwerkelijk nieuwe impact, terwijl de tweede de bestaande impactdoelstellingen ondersteunen. Bij a.s.r. hebben we beide typen in portefeuille. Dat geldt voor zowel private als publieke markten.

Hoe vertalen jullie brede thema's als 'biodiversiteit' naar concrete beleggingskeuzes?

Ligtenberg: 'Begrippen als biodiversiteit en natuurlijke hulpbronnen klinken vrij abstract. We proberen die thema's heel concreet te maken door focusgebieden per thema te formuleren en te kijken naar activiteiten of projecten die daar direct aan bijdragen. Denk bijvoorbeeld aan waterzuivering, duurzame voedselketens, circulariteit, duurzaam bosbeheer – dat soort zaken. Zo maken we het tastbaar. Dus een belegging binnen dat thema moet zich bijvoorbeeld bezighouden met technologieën om water te zuiveren, voedselverspilling tegen te gaan of regeneratief landgebruik mogelijk te maken. Op die manier proberen we het brede concept van biodiversiteit op te knippen in belegbare thema's met meetbare impact.'

Kunnen jullie een concreet voorbeeld geven van zo'n belegging met impact?

Ko van Nieuwenhuijzen: 'Zeker. We hebben bijvoorbeeld geïnvesteerd in een Nederlands bedrijf dat zich richt op land-based aquacultuur, oftewel vissen kweken op land in gesloten watersystemen. Dat bedrijf gebruikt duurzame energiebronnen zoals wind en zon, filtert en hergebruikt water, en voorkomt de negatieve effecten van traditionele visserij zoals overbevissing, ziektes en antibiotica-gebruik. Het is in essentie een technologiebedrijf dat een duurzame manier van viskweek mogelijk

‘We willen geen opgepoetste claims, maar tastbare en controleerbare resultaten.’

maakt, en zo kan bijdragen aan de voedselvoorziening zonder schade aan ecosystemen. Zo’n investering ondersteunt impactdoelstellingen als ‘leven onder water’, en kan ook een aantrekkelijk financieel rendement genereren als het bedrijf opschaaft en winstgevend wordt.’

Hoe gaan jullie om met greenwashing of impact washing in de sector?

Van Nieuwenhuijzen: ‘Dat blijft een belangrijk aandachtspunt. Kijk, artikel 9 van de SFDR is bedoeld voor impactfondsen. Maar je ziet dat er nog steeds fondsen zijn die die status claimen zonder echt aan de inhoudelijke eisen te voldoen. Sommige fondsen zetten gewoon een mooi label op hun strategie. Als je dan kijkt naar wat er daadwerkelijk in zit, kun je je afvragen of dat werkelijk impact is. Voor het ASR Wereldwijd Impact Aandelen Fonds doen wij de selectie van de (impact)aandelen, de portefeuilleconstructie en het beheer bewust met een eigen team. Wij kruipen in de bedrijven zelf, lezen de duurzaamheidsverslagen, halen daar de relevante impactdata uit en toetsen dat binnen ons eigen framework. Dat wordt vervolgens gecontroleerd door een onafhankelijk performance measurement-team en ons ESG-comité. Zo weten we zeker dat wat wij impact noemen, wat ons betreft ook echt impact is.’

Binnen het ASR Wereldwijd Impact Aandelen Fonds bestaat 10% van de portefeuille uit impact-genererende beleggingen. Dat zijn bedrijven waarbij ons kapitaal de kans op positieve impact mogelijk maakt. Maar ook de meer gevestigde bedrijven, ondersteunen we via impact aligned-beleggingen. Beide zijn waardevol – zolang je maar goed weet wat je doet, en waarom. Jaarlijks meten we drie zaken die rechtstreeks uit de duurzaamheidsverslagen komen: de output, de outcome en de impact. Als een bedrijf bijvoorbeeld windmolens plaatst, is dat de output. De

geproduceerde groene stroom is de outcome en de vermeden CO₂-uitstoot is de impact. Dat proces wordt gecontroleerd door ons performance measurement-team en goedgekeurd door ons ESG-comité. Zo houden we het zuiver. We willen geen opgepoetste claims, maar tastbare en controleerbare resultaten. Dat is ook belangrijk voor klanten die willen weten waar ze nu echt in investeren.’

Ligtenberg: ‘Voor labelled bonds maken we wel gebruik van een externe impact bond dataleverancier en voor private equity en private debt werken we samen met externe managers om tot de juiste meetbare data te komen.’

Wat zijn jullie concrete doelstellingen op impactgebied en hoe ver zijn jullie daarmee?

Ligtenberg: ‘We hebben sinds juni vorig jaar een nieuwe impactdoelstelling. In 2027 moet minimaal 10% van het totaal beheerde vermogen van a.s.r. gealloceerd zijn naar impact. Het gaat dan om zo’n € 10 miljard. Momenteel zitten we op 8,7% per Q1 en in Q2 is het percentage gelijk gebleven, dus we liggen op koers maar we zijn er nog niet. Daarbij hebben we twee subdoelen. Niet meer dan de helft van die 10% mag uit labelled bonds bestaan – dus green, social of sustainable bonds – en minimaal € 2 miljard moet naar sociale impact gaan. Daarbij kun je denken aan thema’s als gezondheid, welzijn en mensenrechten. Het doel is ambitieus, maar haalbaar. En het dwingt ons ook om in alle asset classes impact te blijven maken, niet alleen op de makkelijkste plekken.’

Hoe kijken jullie naar de recente anti-ESG beweging en politieke kritiek?

Ligtenberg: ‘De wind is inderdaad aan het draaien rondom ESG, maar wat wij doen is geen modieuze keuze. Wij investeren in maatschappelijke transities. Klimaat, biodiversiteit, gezondheid, en mensenrechten zijn geen kortetermijntrends, dat zijn fundamentele ontwikkelingen die bepalend zijn voor de toekomst. En dus ook voor langetermijnrendement. Bedrijven hebben betrouwbare energie en toegang tot water nodig. Samenlevingen hebben goede gezondheidszorg nodig. Dat verandert niet door politieke sentimenten. Onze overtuiging is dat als langetermijnbelegger je juist nú koers moet houden.’ ■

Mies Ligtenberg

Impact Lead,
a.s.r. vermogensbeheer

Ko van Nieuwenhuijzen

Senior Portfoliomanager Equities,
Portefeuillebeheerder
a.s.r. Wereldwijd Impact
Aandelenfonds

IN HET KORT

Meetbare impact is essentieel: a.s.r. investeert alleen als de positieve bijdrage aan mens of milieu concreet en controleerbaar is.

Investeringen moeten passen binnen de focusgebieden klimaatverandering & energietransitie, biodiversiteit & natuurlijke hulpbronnen, gezondheid & welzijn en mensenrechten.

Langetermijnaanpak: met een geconcentreerde aandelenportefeuille van 30 bedrijven stuurt het ASR Wereldwijd Impact Aandelen Fonds actief op duurzame waarde en structurele verandering.